

EASTMED PROJESİNDE DÖNÜM NOKTASINA MI GELİNİYOR?

YÜCEL ACER

SETA | PERSPEKTİF

ŞUBAT 2022 · SAYI 326

- EastMed boru hattı projesi nedir?
- ABD projesi neden destekledi ve şimdi desteğini neden çekiyor?
- ABD'nin desteğini çekmesinin Türkiye'ye yansımaları nasıl olacaktır?

GİRİŞ

Doğu Akdeniz'de devam eden gerilim esasen Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) tek yanlı girişimi ile 2003'te başlamıştır. GKRY 2003'te Mısır ile –Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) egemen haklarını da ilgilendirmesine rağmen hiçbir istişarede bulunmadan – Doğu Akdeniz'de bir münhasır ekonomik bölge (MEB) sınırlandırma anlaşması imzalamış ve akabinde de 2007'de petrol ve gaz imtiyaz alanları ilan etmiştir. GKRY'nin bu iki hamlesi olası deniz sınırları ve ilgili faaliyetler üzerinde günümüzde de devam eden bir gerilim ve sürtüşme süreci oluşturmuştur.

Esas olarak Türkiye, Yunanistan ve GKRY arasında yaşanmakta olan gerilim Lübnan-GKRY (2007), İsrail-GKRY (2010), Türkiye-KKTC (2011), Türkiye-Libya (2019) ve Yunanistan-Mısır (2020) arasında imzalanan ikili sınırlandırma anlaşmaları ile diğer bölge devletlerinin de içerisinde bulunduğu çok yönlü bir sorun haline dönüşmüştür. Doğu Akdeniz'de tüm taraflarca üzerinde anlaşmaya varılmış deniz sınırları henüz oluşturulamadığından gerilimin bir kısmı bölgedeki mevcut ve muhtemel doğal kaynaklar ve bu

kaynaklara dair faaliyetlerle ilişkili olmaktadır. Bu nedenle bölge devletleri yalnızca olası deniz sınırları değil aynı zamanda diğer ilgili faaliyetler üzerinde de uyumsuzluk ve gerilim yaşar hale gelmiştir.

EastMed projesi olarak bilinen ve Doğu Akdeniz'den çıkarılan gazın deniz altından bir boru hattı ile Avrupa'ya taşınmasını amaçlayan EastMed boru hattı projesi konuşulmaya başlandığından bu yana gerginliklere yol açan faaliyetlerden birisi olmuştur.

İlk olarak 2016'da Yunanistan tarafından Avrupa Birliği'nin (AB) teşviki ve planlanması için 36,5 milyon avro tahsis etmesi ile başlatılan proje 2 Ocak 2020'de Atina'da Yunanistan, İsrail ve GKRY arasında imzalanan hükümetler arası bir anlaşma ile resmîyet kazanmıştır.¹

Boru hattının denizde İsrail ile Kıbrıs Adası arasındaki bir noktadan yani İsrail'in Leviathan Havzası'ndan başlayarak Poseidon ve IGB boru hatları ile Girit Adası ve Yunanistan üzerinden İtalya'ya kadar uzatılması planlanmıştır. Yılda yaklaşık 11 milyar

1 Philip Chrysopoulos, "Greece, Israel, Cyprus Sign Eastmed Gas Pipeline Deal", Greek Reporter, 13 Ocak 2022, <https://greekreporter.com/2022/01/13/us-eastmed-pipeline-gas>, (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

YÜCEL ACER

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden Uluslararası İlişkiler lisans derecesi, Sheffield Üniversitesi'nden (İngiltere) Uluslararası Hukuk master derecesi, Bristol Üniversitesi'nden (İngiltere) Uluslararası Hukuk doktora derecesi almıştır. Halen Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı'nda Milletlerarası Hukuk profesörüdür. Uzmanlık alanları uluslararası deniz hukuku, uluslararası silahlı çatışmalar hukuku ve uluslararası insan hakları hukukudur. Birçok bilimsel makalenin yanında İngiltere'de basılmış *The Aegean Maritime Disputes and International Law*, *Uluslararası Hukukta Saldırı Suçu*, *Küresel ve Bölgesel Perspektiften Türkiye'nin İltica Stratejisi*, *Uluslararası Hukuk Temel Ders Kitabı* ve *Ege ve Doğu Akdeniz'de Sınırlandırma Sorunları* isimli kitapların da yazarıdır. ABD'de Hawaii Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doktora sonrası çalışmalar yapan Acer, Kara Harp Okulu, İzmir Ekonomi, Eskişehir Osmangazi ve Atılım üniversitelerinde dersler de vermiştir.

GÖRSEL 1. EASTMED BORU HATTI PROJESİNİN İMZA TÖRENİ (ATİNA, 2020)

Kaynak: "The Agreement on Establishing East-Med Pipeline Signed in Athens", Israel Ministry of Energy, 2 Ocak 2020.

metreküp gaz taşınması ve inşaat maliyetinin ise yaklaşık 6-7 milyar avro arasında olması planlanan hat, Yunan gaz şirketi DEPA (Public Gas Corporation of Greece) ile İtalyan gaz şirketi Edison arasında yüzde 50-50 ortak girişim ile kurulan IGI Poseidon S.A. tarafından geliştirilmiştir. Projenin 2025'e kadar tamamlanması hedeflenmiştir.

Proje ilgili veya destekleyici devletler tarafından yalnızca Doğu Akdeniz'den çıkarılan gazın Avrupa'ya taşınması için bir araç olarak değil aynı zamanda bazı stratejik hedeflere ulaşmanın bir yolu olarak da görülmüştür. Boru hattının Yunanistan için stratejik bir proje olmasının birkaç nedeni bulunmaktadır. İlk olarak proje Doğu Akdeniz'deki kaynaklar üzerinden İsrail ve Mısır gibi bazı bölge devletlerinin yanında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) gibi bölge dışı devletler ve bazı AB ülkeleri ile ortaklık kurmanın bir aracı olarak görülmektedir. Nitekim Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis anlaşmanın imzalanmasının ardından şu açıklamayı yapmıştır:

Bugün sadece faydalı bir anlaşma imzalamadık. Büyüme ve güvenliğe her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyan bir bölgede ülkelerimiz arasında stratejik bir bağlantı kurma kararlılığımızı mühürledik.²

Yunanistan'ın bir diğer gerekçesi de genel olarak Türkiye ile ikili sorunlarında ve özel olarak ise Doğu Akdeniz ihtilaflarında Türkiye'ye karşı bir forum veya "blok" oluşturmak olarak ifade edilebilir.³ Atina yönetiminin bu tavrı Ankara'nın projeye ilişkin yaptığı resmi açıklamalarda da yankı bulmuştur. Ankara projenin birçok "kusur"u olduğuna işaret etmiş ve anlaşmanın imzalandığı gün Türkiye Dışişleri Bakanlığı sözcüsü şu açıklamayı yapmıştır:

2 Çeviri yazar tarafından konuşmanın İngilizce metninden yapılmıştır.

3 Bu tutum AB'de müzakerelere konu olan belgelerde de açıkça ortaya konulmuştur. Bkz. Branislav Stanicek, "Turkey: Remodelling the Eastern Mediterranean Conflicting Exploration of Natural Gas Reserves", European Parliament, (Eylül 2020), [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652048/EPRS_BRI\(2020\)652048_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652048/EPRS_BRI(2020)652048_EN.pdf), (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

HARİTA 1. EASTMED BORU HATTININ MUHTEMEL GÜZERGAHI

Kaynak: “Eastmed Boru Hattı”, Wikipedia, https://tr.wikipedia.org/wiki/Eastmed_Boru_Hatt%C4%B1#/media/Dosya:EastMed_pipeline_map.png, (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

EastMed doğal gaz boru hattı projesine ilişkin anlaşmanın imzalanması, Türkiye’yi ve KKTC’yi bölgeden dışlamayı hedefleyen nafîle adımların son örneğidir. Doğu Akdeniz’in en uzun sahil şeridinde sahip ülkesi olan Türkiye’yi ve Kıbrıs Adası’nın doğal kaynakları üzerinde eşit haklara sahip olan Kıbrıs Türklerini göz ardı eden hiçbir proje başarılı olamaz. (...) Bu gerçeğe rağmen hem bizimle hem de Kıbrıslı Türklerle iş birliği yapmayı reddetmek, aslında bazı ülkelerin iş birliği yerine nafîle siyasi saikler peşinde koşmalarının doğrudan bir göstergesidir.⁴

Bu açıklamadan da anlaşıldığı üzere Ankara, Avrupa pazarına yapılacak herhangi bir gaz transferinin Tür-

kiye’yi dışlamadan ve “ticari olarak en uygun ve güvenli yol” olan Türkiye üzerinden gitmesi gerektiğini savunmaktadır.⁵ Türkiye söz konusu projeye dair karşı duruşunu yaptığı resmi açıklamaların yanı sıra projeye ilgili faaliyetlere fiilen müdahale etmesiyle de göstermiştir. Örneğin Türkiye 29 Eylül 2021’de GKRY tarafından EastMed boru hattı için olası rotayı araştırmak amacıyla gönderilen Nautical Geo araştırma gemisinin faaliyet göstereceği alanı kapsayan bir NAVTEX ilan ederek geminin bölgeye girişini engellemiştir.⁶

Türkiye’nin itirazlarına rağmen proje İsrail, Mısır, Ürdün ve Filistin gibi bölge devletleri, ABD ve Fransa gibi bazı bölge dışı devletler tarafından da desteklendi-

⁴ “Qa-1, 2 January 2020, Statement of the Spokesperson of the Ministry of Foreign Affairs, Mr. Hami Aksoy, in Response to a Question Regarding the Signature of the Agreement on the Eastmed Project”, T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2 Ocak 2020, www.mfa.gov.tr/sc_-1_-eastmed-projesine-iliskin-anlasmanin-imzalanmasi-hk-sc.en.mfa, (Erişim tarihi: 8 Şubat 2022).

⁵ “Qa-1, 2 January 2020, Statement of the Spokesperson of the Ministry of Foreign Affairs, Mr. Hami Aksoy, in Response to a Question Regarding the Signature of the Agreement on the Eastmed Project”.

⁶ Sarp Özer, “Kıta Sahaneliğini İzinsiz İhlal Eden Araştırma Gemisine Müdahale”, Anadolu Ajansı, 4 Ekim 2021.

ğinden Yunanistan ve GKRY'nin ortak çabaları sonuç vermeye başlamış gözükmiştir.

Mısır kendisiyle birlikte Ürdün, GKRY, Yunanistan, İtalya, İsrail ve Filistin olmak üzere yedi ülkenin katılımıyla Doğu Akdeniz Gaz Forumu'nun oluşturulmasına katkı sağlayan bir devlet olmuştur. Nitekim forum 25 Temmuz 2019'da kurulmuştur. Kaldı ki Kahire yönetimi 19 Eylül 2018'de Kıbrıs'ın Afrodit gaz sahasını Mısır'ın gaz sıvılaştırma istasyonlarına bağlamaya dönük ikili anlaşma da imzalamıştır.

İsrail'in gerekçesi ise daha ziyade ticari gözükmeğidir. İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu anlaşmanın imzalanmasıyla ilgili olarak şunları dile getirmiştir:

Bugün İsrail için tarihi bir gün, çünkü İsrail hızla bir enerji süper gücü, enerji ihraç eden bir ülke haline geliyor. (...) Leviathan gaz sahasını günler önce açtık. Bize büyük çıktılar getiriyor ancak bu boru hattıyla mümkün olacak ihracat ile İsrail vatandaşları refah, sağlık, gençler ve yaşlılar için yüz milyonlarca şekel gelirimiz olacak.⁷

AB için EastMed projesini desteklemenin temel gerekçesi ise Rus gazına aşırı bağımlılığını azaltma çabası olarak ifade edilebilir. Öte yandan kömürden ve yüksek sera gazları üreten enerji kaynaklarından kendisini kurtarmaya çalışmasına rağmen Avrupa artan gaz talebi ile de karşı karşıyadır. Trans Adriyatik Boru Hattı (TAP) veya sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) sevkiyatları gibi Avrupa'ya ulaşan çeşitli hatlara rağmen Avrupa gaz pazarında halen doldurulması gereken bir boşluk olduğu ve bu yönde bir çaba sarf edildiği görülmektedir. Bu durum ise AB'nin EastMed boru hattını desteklemesi ne yol açan unsurlardan birisi olmaktadır.

ABD ise bölge devletleri üzerinde etkisi yüksek bir güç olarak en başından beri projeye destek veren devletler arasında yer almaktadır. Dönemin ABD Enerji Kaynakları Bürosu (ENR) Sekreter Yardımcısı Frank Fannon EastMed projesi üzerinde anlaşmaya varıldığı Atina'daki toplantıda hazır bulunmuştur. ABD'nin

projeye destek vermesinin birincil nedeni Avrupa ülkelerinin Rus gazına olan bağımlılığını azaltma çabası olarak değerlendirilmektedir. Washington yönetimi Kuzey Akım 2 olarak bilinen ve Rus gazını Almanya'ya taşımaya amaçlayan boru hattı inşasının durdurularak Avrupa'yı ve özelden Almanya'yı Doğu Akdeniz gazına yöneltmek için baskı uygulamaktadır.⁸

ABD'nin de EastMed projesini Rusya ile ilişkileri gibi bazı "onaylanmayan tutumları" bulunan Türkiye'ye karşı kullandığı iddia edilmektedir.⁹ Bu bağlamda ABD'nin EastMed projesini KKTC'nin dışlanması ya da haklarının ihmal edilmesinin bir aracı olarak kullandığı da ifade edilmektedir.¹⁰

ABD'NİN DESTEĞİNİ GERİ ÇEKMESİNİN NEDENLERİ

Bir önceki başlıkta belirtilen sebeplere rağmen son zamanlarda ABD projeden desteğini çektiğine dair resmi açıklamalarda bulunmuştur. ABD'nin Yunanistan'daki büyükelçiliğinden yapılan açıklamada içerisinde Yunanistan, İsrail ve GKRY'nin de bulunduğu 3+1 mekanizması da dahil olmak üzere iş birliğini ve bölgesel istikrarı geliştiren ve teşvik eden bölgesel çabaları güçlü bir şekilde desteklemeye devam edeceği vurgulanmış ancak ABD'nin bundan sonra odak noktasının hem gaz hem de yenilenebilir enerji kaynaklarını destekleyebilecek *enterkonnekte* elektrik bağlantı hatları olacağı beyan edilmiştir. Bu bağlamda Mısır'dan Girit'e ve oradan Yunanistan ana karasına kadar uzanması planlanan Avrafrika (Euro-Africa) ara bağlantısı ve İsrail, GKRY ve Avrupa elektrik şebekelerini birbirine bağlamak için önerilen Avrasya ara bağlantısı gibi projelerin destekleneceği belirtilmiştir.¹¹ ABD Dışişleri Bakanlığı

8 "What's behind America's Nord Stream Objections?", DW, 7 Şubat 2019.

9 Çağatay Özdemir, "The United States-Backed Containment of Turkey in the Eastern Mediterranean", *Insight Turkey*, Cilt: 22, Sayı: 2, (2020), s. 111-126.

10 "US Support for Eastmed Pipeline was 'Folly': Turkish Cyprus PM", *Daily Sabah*, 16 Ocak 2022.

11 Yunanistan'daki ABD Büyükelçiliği ve Konsoloslüğundan EastMed projesine ilişkin yapılan açıklama için bkz. "Statement on East Med Energy Cooperation", U.S. Embassy & Consulate in Greece, 10 Ocak 2022, <https://gr.usembassy.gov/statement-on-east-med-energy-cooperative/>, (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

7 Lahav Harkov ve Eytan Halon, "Israel Enters Pipeline Agreement with Greek, Cyprus Leaders", *The Jerusalem Post*, 22 Haziran 2020. (Çeviri yazar tarafından konuşmanın İngilizce metninden yapılmıştır.)

kaynakları EastMed boru hattı projesinin tamamen terk edilmesi gerektiğini dahi ifade etmiştir.¹²

Cevaplanması gereken kaçınılmaz soru ABD'nin Doğu Akdeniz'deki enerji kaynaklarının nakli bağlamında EastMed projesine verdiği desteği neden geri çektiğidir. Bu önemli sorunun cevabına dair açıklayıcı belirli unsurlar tespit etmek mümkündür.

Bu nedenlerden ilk dikkat çekeninin yeşil enerjiye hızlı bir yönelim ihtiyacı duyulmasıdır. Yeşil enerjiye yönelik küresel eğilimin yanı sıra ABD'nin Joe Biden yönetimi ile beraber tekrar döndüğü Paris İklim Değişikliği Antlaşması'nın getirdiği yükümlülük hedeflerini (COP21) yerine getirebilmek adına önceliklerini değiştirme zorunda kaldığı söylenebilir. Küresel düzeyde düşünüldüğünde –doğal gaz dahil– fosil yakıtların geleceğinin 2030'dan sonra belirsiz olduğu ifade edilmektedir. Kaldı ki ABD (daha önce belirtildiği üzere) Avrupa'nın enerji güvenliğinin halen çok önemli bir mesele olduğunu, bir ulusal güvenlik sorunu olarak algılandığını, enerjinin güvenli tedarikinin bölgesel ilişkilerin derinleşmesine ve temiz enerji teknolojilerini teşvik etmeye dayalı olacağını belirtmiştir. Bu bağlamda odağın hem doğal gaz hem de yenilenebilir enerji kaynaklarını destekleyebilecek elektrik ara bağlantılarına kaydırıldığı dile getirilmiştir.¹³

Benzer şekilde AB'nin 2030'a kadar Avrupa'da doğal gaz kullanımını yüzde 25 oranında azaltmayı ve 2050'ye kadar tamamen terk etmeyi hedeflediği ifade edilmektedir. Doğu Akdeniz'de yakın zamanda doğal gaz kaynakları keşfetmiş ve işletmeye başlamış İsrail dahi doğal gaz aramayı bırakarak yenilenebilir kaynakların daha fazla kullanılmasına odaklanacağına dair açıklamalar yapmaya başlamıştır.¹⁴ Esasen Yunanistan da benzeri açıklamalarda bulunmakta ve elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 61'ini yenilene-

bilir enerji kaynaklarına dayandırmayı hedeflediğini beyan etmektedir.¹⁵

ABD'nin EastMed projesine desteğini çekmesinin ikinci nedeninin boru hattının ekonomik olarak aşırı maliyetli bulunması olduğu söylenebilir. Bazı uzmanlara göre EastMed boru hattının inşaat maliyetinin karşılanması oldukça zordur.¹⁶ ABD için üçüncü gerekçe ise projenin bölgedeki gerilimin önemli kaynaklarından birisi haline gelmiş olmasıdır. ABD yönetimi Rusya ve Çin ile olan gerilimlere odaklanma mecburiyeti hissettiği bir dönemde enerjisini Doğu Akdeniz gibi bölgesel gerilimlere harcamayı tercih edilebilir bir durum olarak görmemektedir.¹⁷

Son olarak belirtmekte fayda var ki bazı değerlendirmelere göre ABD'nin EastMed projesine desteğini geri çekmesi ticari kaygılara da dayanmaktadır. Bu bağlamda ABD'nin kendi üretimi LNG kaynaklarını Avrupa pazarlarına ulaştırma arzusu da bulunmaktadır.¹⁸ Bu da ABD'nin EastMed projesini daha fazla desteklemesini anlamsızlaştıran ticari bir unsur olarak kendini göstermektedir.

ABD'NİN DESTEĞİNİ GERİ ÇEKMESİNİN TÜRKİYE'YE MUHTEMEL ETKİLERİ

Projeye yönelik Amerikan desteğinin kaybedilmesi Yunanistan'ın Doğu Akdeniz meselelerinde Türkiye'ye karşı oluşturmaya ve sürdürmeyi hedeflediği blokun önemli bir unsurunu kaybetmesi anlamına gelmektedir. Atina yönetimi adına daha da önemlisi Yunanistan ve GKRY için Doğu Akdeniz sorunlarında ABD desteğini her defasında kolaylıkla alma rahatlığı döneminin sona ermiş olması ihtimalidir. Meselenin önemine binaen bu gelişmeler Yunanistan içerisinde hükümetin

12 Philip Chrysopoulos, "Why is the U.S. Pulling the Plug on the EastMed Pipeline?", Greek Reporter, 13 Ocak 2022, <https://greekreporter.com/2022/01/13/us-eastmed-pipeline-gas>, (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

13 "Statement on East Med Energy Cooperation"; "Albaraka Türk'ün İlk Sukuk İhracı Başarıyla Tamamlandı", Anadolu Ajansı, 11 Mayıs 2013.

14 "Israel to Halt Natural Gas Search, Focus on Renewable Energy-Energy Minister", *The Jerusalem Post*, 15 Aralık 2021.

15 Chrysopoulos, "Why is the U.S. Pulling the Plug on the EastMed Pipeline?".

16 "U.S. Voices Misgivings on Eastmed Gas Pipeline -Greek Officials", Reuters, 11 Ocak 2022.

17 Ahmet Gençtürk, "US Withdraws Support Form EastMed Gas Pipeline", Anadolu Agency, 11 Ocak 2022.

18 Sarantis Michalopoulos, "Greece Fumes as Washington Loses Interest in Eastmed Gas Pipeline", Euractiv, 10 Ocak 2022, www.euractiv.com/section/energy/news/greece-fumes-as-washington-loses-interest-in-eastmed-gas-pipeline, (Erişim tarihi: 7 Şubat 2022).

büyük bir dış politika başarısızlığı olarak da nitelenip eleştirisi konusu olmuştur.¹⁹

Bu gelişmenin Türkiye için memnuniyet verici bulunması beklenebilir. Ankara, Washington yönetimiyle yaşadığı başka bazı gerginlikler nedeniyle Doğu Akdeniz meselelerinde de ABD'yi bir nevi karşı blokta görmek durumunda kalmıştır. Bu yeni durum bu türden bir karşı duruşun en azından yumuşamaya başlayacağı anlamına da gelebilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde ise söz konusu gelişmenin Doğu Akdeniz meselelerinde bir yanda Türkiye öte yanda Yunanistan, Mısır ve GKRY arasındaki farklılıkların giderilmesine yönelik verimli bir sürecin başlaması ve yakın görüşmelere temel teşkil etmesine yol açması muhtemeldir. Doğu Akdeniz meselelerinde uzun süredir müzakere yöntemine vurgu yapan Türkiye açısından bu durum pozitif bir başka gelişme anlamı taşıyacaktır.

Yaşanması muhtemel bu süreç taraflar arasında gerginlik oluşturan ikili sınırlandırma anlaşmalarının çok

tarafı olarak tekrardan ele alınarak üzerinde uzlaşılan sınırların çizilmesine imkan sağlayabilecek bir ortamın oluşmasına da neden olabilir. Bu bağlamda süreç içerisinde özellikle Yunanistan, Mısır ve GKRY'nin karşılıklı olarak üzerinde uzlaşmaya vardıkları deniz sınırlarını Türkiye ile müzakere etmeye yönelmeleri muhtemeldir. Bu ihtimal ise Ankara'nın bölgedeki çözüm bekleyen sorunların uluslararası hukuka dayalı diyalog ve müzakereler yoluyla ele alınması gerektiğine dair yaklaşımına güç kazandıracaktır.

ABD'nin mevcut hali ile projeye desteğini çekmesinin bir başka önemli yansıması da (şayet East-Med boru hattı projesi devam ettirilmek istenirse) hattın çok daha ekonomik bir rota olan Türkiye üzerinden geçirilmesi seçeneğinin güç kazanıyor olmasıdır. Doğal gazın geleceğine dair tereddütlerin olduğu bir dönemde bu kaynağın verimli kullanılabilmesi yolunun mümkün olduğunca ucuz taşınması olacağı açıktır. Bu durum ise muhtemel ortak bir boru hattı projesine Türkiye'nin de dahil edilmesinin en azından ticari olarak zorunlu hale geldiğini göstermektedir.

19 Michalopoulos, "Greece Fumes as Washington Loses Interest in East-Med Gas Pipeline".